

Synsmåter idag vedrørende Luftvernet.

De almindelige spørsmål som gjør sig gjædende idag vedrørende luftvernet på marken kan stort sett sammenfattes slik:

Flyvevåbnene har mer og mer fått en offensiv karakter, hurtiggående bombefly vil bli satt inn til kamp mot fiendens flybaser og får å terrorisere civilbefolkningen. Den har gitt luftvernartilleriet øket betydning. Det må nødvendigvis beskytte hjemlandets territorium og civilbefolkningen.

Og det civile luftverns nødvendighet nødvendighet er like klar.

Utviklingen av flyvevåbnene har ført med sig at en vesentlig del av tyngden ved luftforsvaret nu ligger på markluftvernet, - luftvernartilleri, civilt luftvern og luftvarslinger

Det kan i denne forbindelse være av interesse å peke på hvad riksforsvarets oppgaver er - slik som general Douhet utformet den, - ideer som nu følges eller er på vei til å bli fulgt ute i Europa idag - først og fremst Tyskland og Italia, - dernest gså England, Frakrike, Sovjet og Belgia:

1. Forsvaret på marken: Hærens skal motstå eventuelle fiendtlige angrep og hindre adgangen til landets område. Den råder ikke over samvirkende flyvestridskrefter.
2. Forsvaret på havet. Flåten skal hindre anfall mot landets havne og oprettholde sjøtrafiken. Forføier heller ikke over samvirkende flyve-

stridskrefter.

3. Forsvaret av hjemlandet. Territorielt forsvar mot anfall tillands og tilvands er ikke nok. Iet må også vernes mot anfall fra Luft. Det er det faste luftforsvars oppgave. Det rår ikke over luftstridskrefter. Det skal bestå av luftvern, konsentrert til et lite antall meget viktige punkter. Spredning av luftvernmidlerne medfører svakhet på alle punkter. Det faste luftforsvar kompletteres av det civile (passive) luftvern, som bør utvikles så langt at hele nasjoner organiseres.

Til de tre forsvarsoppgaver må bare de nødvendigste krefter settes inn. Forsvaret skal gi flyvevåbnet en tidsfrist, tilstrekkelig for å nå avgjørelsen.

4. Offensiven: Flyvevåbnet allene anvendes offensivt, ihvertfall i krigens begynnelse.

For at denne offensiv skal ha utsikt til å lykkes, bør alle midler anvendes på bygging av et flyvevåben som er så sterkt at det kan påta sig meget vidtgående feltoppgaver.

Gjennom denne kraftutvikling i luften nåes avgjørelsen på kortest mulig tid.

I land hvor de militære luftforsvar har vært lite effektivt er hovedvekten blitt lagt på utbyggingen av det civile luftvern. Som følge av den forannevnte utvikling av flyvevåbnene (offensive bombefly, basisbekjemping, luftterrorisering) - er så det militære markluftvern ut-

bygget til å bli så effektivt som mulig.

Man ser denne utvikling best i Tyskland, landet som ved Versaillesfreden blev forbudt å ha luftforsvar (fly, kanoner) men som senere (1926) fikk "lov" å vedta visse foranstaltninger av civil art for å beskytte "folk. eiendom og moral".

Det civile luftvern var på det nærmeste ferdig utbygget da Tyskland i 1935 gikk til almindelig verneplikt og oprustning, tillands, tilvands og i luften.

Et civilt luftvern - hvor effektivt, og hvor godt organisert det enn er - kan bare delvis råde bot på de skader som forårsakes av luftangrep. Det militære luftvern - fly og luftvernartilleri - kan ikke være 100 % effektivt. Det vil alltid være fly som undviker i luftkampen, eller som ikke skades av ilden fra marken, og som kan nå frem til sine mål hvor de sprer død og ødeleggelse ved bombing og/eller gasslegging.

Bare civilt luftvern er i praksis intet luftvern. Det må utfylles med luftvernartilleri i forbindelse med flyvestridskrefter.

Disse to vern må således arbeide hånd i hånd og er begge like nødvendige.

Den tyngde luftvernartilleriet og det civile luftvern har i landenes organisasjoner vil vesentlig fremgå av utredningen om organisasjoner i de forskjellige land. Her skal bare nevnes at tendensen går i retning av å la de store byer være beskyttet av et effektivt luft-

vernartilleri. både hvad styrke og utstyr angår i forbindelse med civilt luftvern. Uten et effektivt luftvernartilleri vil en bys (industri strøks, andre viktige plasser) civile luftvern være til liten hjelp - skadene ved luftangrep blir for store. Og uten et i fred vel organisert civilt luftvern vil befolkningen stå maktesløs selv om det militære marksluftvern er tilstede.

Det gjelder imidlertid ikke å spre luftvernartilleriet - søker man å stykke op dette for å få beskyttet flest mulig objekter vil beskyttelsen bli lite effektivt. "En å to kanoner er ingen beskyttelse" sier general Pagezy - en av Frankrikes eksperter på luftvernsområdet - "et batteri er noe". Og med luftvernartilleriets nuverende ~~xxxxxxx~~ utvikling er treffprosenten mot fly meget høi - takket være automatiske iløledningsinstrumenter, lytteapparater og lyskastere.

Ved konsentrasjon av luftvernartilleriet til de store byer, viktige industristrøk samt kraftverker og kommunikasjoner og samtidig et vel organisert luftvern i de strøk av landet som er sårbart for anfall fra luften, vil en ha håp om at fiendtlige luftanfall kun opnår virkning som forholdsvis hurtig lar sig utbedre.

Felthæren må også ha vern mot eventuelle luftangrep. Mobile batterier såles ialmindelighet sammen til bataljoner (3 batterier) ved de store enheter (divisjoner, fordelinger, armé - korps). En bataljon pr. divisjon (brigade) er i minste laget, da den bare kan gi divisjonen

(brigaden) en lokal beskyttelse. Ved siden av 75 mm skyts i mobile bataljoner går tendensen ut i verden i retning av å utstyre de operative enheter med 40 mm automatiske luftvernkanoner som er av uvurderlig nytte til bekjemping av fly i høide under 3000 m. Dette skyts er særlig i skuddet fordi det også med held kan løse andre oppdrag ved felthæren.

-----

Tildeling av 37 å 40 mm automatkanoner også ved det territoriale luftforsvar har mere og mere stått på dagsordenen ute i Europa. Særlig gjelder det ved byer, kraftverker, jernbanestasjoner av særlig betydning, broer, fabrikker - hvor faren for lavhøideangrep er overhengende. De anvendes da alltid i forbindelse med mitraljøsetropper.

-----

Effektiviteten av markluftvernet - det militære som det civile - avhenger av en sikker og rask luftvarsling.

Det er en fordel om luftvarslingen kan etableres allerede når krig er å frykte - ved mobilisering av folk som bor på eller i nærheten av de steder hvor luftvarsleposterskal stå.

Luftvarslenettet må være utbygget i fred. Telefonledninger - permanente - må være blagt fra poststedene til nærmeste telefoncentral, som så står i forbindelse med meldesentraler.

Derfor ser en at tendensen i utlandet er, å ha luftvarslingen ordnet på frivillig basis men under militær ledelse.

Eks.vis England (observer Corps) Danmark (Det frivillige luftmeldekorps) Italia - Italia (luftvern-milissen).

Tilknytning til de øvrige forsvarsgrener.

Som det vil fremgå av utredning om organisasjoner, den fremherskende tendens å samle luftvermidlene under felles ledelse, selv i de land hvor luftvernartilleriet er underlagt hæren og dens operative enheter. Med den utvikling som pågår i luften er det vel borte et tidsspørsmål når de andre store militærstater følger Tysklands eksempel: å samle flyvestridskrefterne, luftvernartilleriet, luftvarslingen og det civile luftvern under felles, enhetsledelse.

Dette erx var etter hvad der er bragt i erfaring sterkt på tale ved den nye svenske forsvarsorganisasjon, og betraktes av de militære sakkyndige i Sverige som en mangel ved 1936 års ordningen at så ikke blev gjort. Efter underhåndsoplysning fra en av Sveriges største eksperter på området står en slik omordning av luftforsvaret på trappene.

En ordning med opdeling av luftforsvarets forskjellige grener på hær, marine og flyvevåben ansees overalt som en uholdbar ordning. Bare i øvelsesmessig henseende viser ulempene sig sterkt - og i krig vil ulempene forsterkes enn ytterligere.

I krig må der være et intimt samarbeide mellem de forskjellige operative ledd på luft-